

Zevní léčiva v dermatologii

Externa jsou základním pilířem léčby v dermatovenerologii. Dostupná jsou hromadně vyráběná léčiva - HVLP i léčiva připravovaná v lékárně - IVLP. S výhodou využíváme jejich lokálního působení s žádným nebo minimálním účinkem celkovým.

Složení extern

externum = vehikulum + aktivní látka + pomocné látky

- aplikujeme-li pouze lékový základ (vehikulum) - **indiferentní léčba**
- aplikujeme-li externa s účinnou látkou - **diferentní léčba**

Lékové formy

Mohou být kapalné, suché, mastné, tuhé, polotuhé.

Koupele

Obklady

Masti

- chronické projevy - papuly, hrboly, šupiny, hyperkeratózy
- ***ne na mokvající ložiska***
- pomalý ale hluboký průnik
- hydrofobní
- základ:
 - **minerální** - vazelína
 - **rostlinný** - včelí vosk
 - **živočišný** - sádlo

Krémy

Vznikají mísením vodných a tukových součástí.

- akutní a subakutní projevy
- **mastné, oleokrémy** mají převahu tukové složky, jedná se o emulze typu v/o (voda v oleji)
- **suché, hydrokrémy** mají převahu vodné složky, jedná se o emulze typu o/v (olej ve vodě), snadno se roztírají a dobře se smývají vodou

Roztoky

Vodné

- akutní mokvavé projevy
- odpařování:
- chladí
- protizánětlivé
- adstringentní
- protisvědivé
- **nátěry**
- **koupele**
- **obklady**

Alkoholové

- antimikrobiologická léčiva

Vysýchavé obklady

Zapařovací obklady

Zásypy a pudry

- erytémy, papuly, pomfy
- ***ne na mokvající ložiska***
- vysušují

- chladí
- antipruriginózní
- snižují tření

Emulze

Pasty

Jedná se o směs mastového základu s práškovou hmotou (15-50 %). Pasty jsou tužší a sušší než masti.

- subakutní erytémy, papuly
- ***ne na mokvající ložiska***
- vysušují
- chladí
- antipruriginózní

Pěny

Gely

Aktivní látky

Keratolytika

Užívají se k odstranění šupin a hyperkeratóz.

- **Kyselina salicylová** v koncentraci 10 %.
- **Urea**
- **Chlorid sodný**
- **α -hydroxylové kyseliny**
- **Propylenglykol**

Keratoplastika

Podporují tvorbu rohové vrstvy.

- **Kyselina salicylová** v koncentraci 1-2 %.

Antivirotika

Antibiotika

Recept

Antimykotika

Antiparazitika

antiseptika kortikoidy lokální imunomodulátory

analoga D vitamínu

Retinoidy

Jedná se o deriváty vitamínu A. Uplatňují se při léčbě akné, psoriázy, chronického erytematoidu a kožních T-lymfomů.

dehty

cignolin

Hlavní zásady zevní léčby

- **Není-li jednoznačně stanovena diagnóza, volíme externa indiferentní,**
- **vždy respektujeme vývojové stadium choroby,**
- **musíme pamatovat na resorpci a riziko systémových účinků,**
- **je nutné dostatečně instruovat pacienta, jak externum používat,**
- **na akutní potíže volíme spíše povrchněji působící formy (zásypy, tekuté pudry, obklady), na subakutní pak**

lotia, krémy, gely,

- u chronických potíží volíme formy působící do hloubky (masti, lipogely, pasty).

Odkazy

Související články

- Systémová léčba v dermatologii
- Fyzikální léčba v dermatologii

Externí odkazy

Zdroj

- PLZÁKOVÁ, Zuzana. *Úvod do dermatologie - zásady klinického vyšetření a terapie* [přednáška k předmětu Dermatovenerologie, obor Zubní lékařství, 1. LF UK]. Praha. 4. 1. 2016. Dostupné také z <<http://kozni.lf1.cuni.cz/prednasky-a-seminare-2892013-190315>>.
- BENÁKOVÁ, Nina. *Zásady léčby v dermatologii* [přednáška k předmětu Dermatovenerologie, obor Zubní lékařství, 1. LF UK]. Praha. 16. 1. 2016. Dostupné také z <<http://kozni.lf1.cuni.cz/prednasky-a-seminare-2892013-190315>>.

Použitá literatura

- ŠTORK, Jiří, et al. *Dermatovenerologie*. 1. vydání. Praha : Galén, Karolinum, 2008. ISBN 978-80-7262-371-6.
- JIRÁSKOVÁ, Milena. *Dermatovenerologie pro stomatology*. 1. vydání. Praha : Professional Publishing, 2001. ISBN 80-86419-07-X.

Článek neobsahuje vše, co by měl.

Můžete se přidat k jeho autorům (https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=Zevn%C3%AD_l%C3%A9%C4%8Diva_v_dermatologii&action=history) a jej.

O vhodných změnách se lze poradit v diskusi.